

Україна
Донецький окружний адміністративний суд

Р І Ш Е Н Н Я
І М Е Н Е М У К Р А І Н И

06 листопада 2020 р.

Справа №200/10308/20-а

приміщення суду за адресою: 84122, м.Слов'янськ, вул. Добровольського, 1

Донецький окружний адміністративний суд у складі:
головуючого судді – Череповського Є.В.,
суддів – Беломестнова О.Ю., Циганенка А.І.,

розглянувши у письмовому провадженні адміністративну справу за позовною заявою Донецької регіональної організації Політичної партії «ОПОЗИЦІЙНА ПЛАТФОРМА – ЗА ЖИТТЯ» до Хлібодарівської сільської територіальної виборчої комісії Волноваського району Донецької області, треті особи, які не заявляють самостійних вимог на предмет спору – Волноваська районна територіальна виборча комісія Донецької області, Донецька обласна організація Політичної партії «СЛУГА НАРОДУ», Донецька обласна організація Політичної партії «ЗА МАЙБУТНЄ», кандидат на посаду Хлібодарівського сільського голови Бишок Микола Анатолійович про визнання неправомірними дій по складанню протоколів від 02 листопада 2020 року о 22 год. 20 хв., зобов'язання здійснити перерахунок бюлетенів, зобов'язання скласти протоколи,

ВСТАНОВИВ:

Донецька регіональна організація Політичної партії «ОПОЗИЦІЙНА ПЛАТФОРМА – ЗА ЖИТТЯ» (далі - Позивач) звернулася до Донецького окружного адміністративного суду з адміністративним позовом до Хлібодарівської сільської територіальної виборчої комісії Волноваського району Донецької області (далі – Відповідач), треті особи, які не заявляють самостійних вимог на предмет спору – Волноваська районна територіальна виборча комісія Донецької області, Донецька обласна організація Політичної партії «СЛУГА НАРОДУ», Донецька обласна організація Політичної партії «ЗА МАЙБУТНЄ», кандидат на посаду Хлібодарівського сільського голови Бишок Микола Анатолійович, про визнання неправомірними дій по складанню протоколів від 02 листопада 2020 року про: результати голосування з виборів Хлібодарівського сільського голови в єдиному одномандатному виборчому окрузі; підсумки голосування з виборів депутатів Хлібодарівської сільської ради у межах територіального виборчого округу, №1, №2, №3; підсумки голосування з виборів депутатів Хлібодарівської сільської ради в єдиному багатомандатному виборчому окрузі, зобов'язання здійснити перерахунок бюлетенів з виборів сільського голови та сільської ради на 14 дільничних виборчих комісіях №№ 140161, 140166, 140170, 140171, 140173, 140174, 140175, 140180, 140183, 140185, 140187, 140192, 140193, зобов'язання скласти протоколи про повторний підрахунок голосів виборців на виборчих дільницях №№ 140161, 140166, 140170, 140171, 140173, 140174, 140175, 140180, 140183, 140185, 140187, 140192, 140193, зобов'язання скласти протоколи про: результати голосування з виборів Хлібодарівського сільського голови в єдиному одномандатному виборчому окрузі; підсумки голосування з

виборів депутатів Хлібодарівської сільської ради у межах територіального виборчого округу, №1, №2, №3; підсумки голосування з виборів депутатів Хлібодарівської сільської ради в єдиному багатомандатному виборчому окрузі.

В обґрунтування позову зазначено, що з моменту закінчення голосування на місцевих виборах, що відбулися 25 жовтня 2020 року, Відповідачем допущено ряд порушень виборчого законодавства, що підтверджуються відповідними актами, які складені кандидатами у депутати Волноваської районної ради, висунутими Позивачем. Зокрема, серед численних порушень виявлено: прийняття у всіх 14 дільничних комісій протоколів про результати голосування, проведення їх підрахунку, після чого прийнято протоколи про підсумки голосування, недопуск учасників виборчого процесу до приймання-передачі протоколів дільничних виборчих комісій та іншої виборчої документації; ненадання копій протоколів дільничних виборчих комісій з позначкою «уточнений» по виборчих дільницях №№ 140161, 140171, 140180, 1401185, 140193, копій постанов про повторний підрахунок бюлетенів на виборчих дільницях №№ 140169, 140170, 140183, протоколів про повторний підрахунок бюлетенів на цих дільницях, порушення порядку прийняття протоколів дільничних виборчих комісій, порушення порядку перерахунку бюлетенів по виборчих дільницях №№ 140169, 140170, 140183, порушення безперервного порядку роботи територіальної виборчої комісії, а також безконтрольне зберігання виборчих бюлетенів та іншої виборчої документації, отриманих від дільничних виборчих комісій у приміщенні, що знаходиться поза місцем розміщення відповідача. Крім того позивач зазначає, що були зафіксовані факти виносу із приміщення ТВК протоколів підрахунку голосів та печатки Відповідача.

Позивач вважає, що в зв'язку з допущенням вказаних порушень складення відповідачем 02 листопада 2020 року оскаржуваних протоколів є неправомірним, що зумовило звернення до суду з даним адміністративним позовом.

Представником відповідача надано відзив, в якому він просить у задоволенні адміністративного позову відмовити в позному обсязі.

Зазначає, що належним чином оформлених скарг від Позивача не надходило, а акти долучені до матеріалів позову не містять відмітки уповноваженої особи Відповідача про їх отримання. Також відсутні реальні відомості про дату їх складання, а відтак вони не створюють жодних юридичних наслідків. Інші викладені у позові обставини не відповідають дійсності, оскільки печатка не виносилась з приміщення, засідання ТВК безпідставно не припинялися, перерахунок голосів на виборчих дільницях №№140116, 140170, 140183 проводився вже після остаточного прийняття виборчої документації всіх комісій. Також зазначає, що остаточний протокол про результати голосування з виборів Хлібодарівської ОТГ був прийнятий 03.11.20 р. Волноваською територіальною виборчою комісією без зауважень.

Ухвалою Донецького окружного адміністративного суду від 05 листопада 2020 року позовну заяву прийнято до розгляду та відкрито провадження в адміністративній справі №200/10308/20-а. Призначено справу до розгляду в судовому засіданні на 05 листопада 2020 року о 12 год. 00 хв. в приміщенні Донецького окружного адміністративного суду за адресою: 84122, Донецька область, м. Слов'янськ, вул. Добровольського, буд. 1.

У судові засідання, призначене на 05 листопада 2020 року, учасники справи не з'явилися, про дату, час та місце судового засідання були повідомлені належним чином.

Представник позивача адвокат Дейниченко В.І. подав клопотання про розгляд справи у письмовому провадженні (том 1, а.с. 94).

Відповідач про причини неявки свого представника суд не повідомив.

Волноваська районна територіальна виборча комісія Донецької області про причини неявки свого представника суд не повідомила.

Донецька обласна організація Політичної партії «СЛУГА НАРОДУ» подала клопотання про розгляд справи у відсутність свого представника (том 1, а.с. 90).

Донецька обласна організація Політичної партії «ЗА МАЙБУТНЄ» про причини неявки свого представника суд не повідомила.

Кандидат на посаду Хлібодарського сільського голови Бишок М.А. подав заяву про розгляд справи без його участі (том 1, а.с. 85).

Оскільки немає перешкод для розгляду справи у судовому засіданні, визначених статтею статті 205 Кодексу адміністративного судочинства України (далі – КАС України), але всі учасники справи не з'явилися у судове засідання, хоча і були належним чином повідомлені про дату, час і місце судового розгляду, та відсутня потреба заслухати свідка чи експерта, суд, керуючись частиною 9 цієї статті, вирішив розглянути справу у письмовому провадженні

06 листопада 2020 року о 9 годині 07 хвилині представником позивача адвокатом Дейниченком В.І. подано клопотання про розгляд справи за правилами загального провадження.

06 листопада 2020 року дане клопотання залишено без задоволення, про що постановлена ухвала.

Розглянувши матеріали справи, з'ясувавши фактичні обставини, на яких ґрунтується позов та заперечення, оцінивши докази, які мають юридичне значення для розгляду справи і вирішення спору по суті, суд встановив наступне.

15 липня 2020 року постановою Верховної ради України № 795-ІХ «Про призначення чергових місцевих виборів у 2020 році» призначено чергові вибори депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів (крім визначених пунктами 2 і 3 цієї Постанови) на неділю 25 жовтня 2020 року, крім виборів депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів на тимчасово окупованих територіях Автономної Республіки Крим, міста Севастополя та в окремих районах, містах, селищах і селах Донецької та Луганської областей, а також депутатів Донецької та Луганської обласних рад не призначаються і не проводяться.

08 серпня 2020 року постановою Центральної виборчої комісії № 160 «Про перші вибори депутатів сільських, селищних, міських рад територіальних громад і відповідних сільських, селищних, міських голів 25 жовтня 2020 року» (із змінами і доповненнями, внесеними постановою Центральної виборчої комісії від 18 серпня 2020 року № 181) призначено на неділю, 25 жовтня 2020 року, перші вибори депутатів сільських, селищних, міських рад територіальних громад і відповідних сільських, селищних, міських голів за переліками згідно з додатками 1 - 24.

14 серпня 2020 року постановою Центральної виборчої комісії №176 «Про призначення перших виборів депутатів районних рад на 25 жовтня 2020 року» призначено на неділю, 25 жовтня 2020 року, перші вибори депутатів районних рад за переліком згідно з додатком.

У зв'язку з допущеними на думку позивача, порушеннями вимог виборчого законодавства, вчинених після проведення 25 жовтня 2020 року голосування, останній звернувся з даним позовом до суду.

Проаналізувавши встановлені обставини справи та норми законодавства України, яке регулює спірні правовідносини, суд виходив з наступного.

Проголосивши Україну демократичною і правовою державою, Конституція України гарантує політичні права громадян, реалізація яких є ознакою реальної влади народу. До основних таких прав належать виборчі права. Зокрема, згідно з положеннями статей 38, 69 Основного Закону, громадяни мають право брати участь в управлінні державними справами, у всеукраїнському та місцевих референдумах, вільно обирати і бути обраними до органів державної влади та органів місцевого самоврядування. Народне волевиявлення здійснюється через вибори, референдум та інші форми безпосередньої демократії.

Стаття 71 Конституції України відтворює загальновизнані принципи виборчого права: загальне та рівне виборче право, вільні та прямі вибори, таємне голосування. Крім того, у національному виборчому законодавстві реалізується ще й такий принцип, як регулярність

проведення виборів.

Гарантії права громадян на участь у виборах, регулює підготовку та проведення виборів Президента України, народних депутатів України, депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласних, районних, сільських, селищних, міських, районних у містах рад, сільських, селищних, міських голів, відповідно до Конституції України визначає Виборчий кодекс України.

Відповідно до ст. 1 Виборчого кодексу України, вибори в Україні є основною формою народного волевиявлення, способом безпосереднього здійснення влади Українським народом.

Вибори є вільними і відбуваються на основі загального, рівного і прямого виборчого права шляхом таємного голосування.

Згідно ст. 2 вказаного Кодексу, підготовка та проведення виборів регулюються Конституцією України, цим Кодексом, Законами України "Про Центральну виборчу комісію", "Про Державний реєстр виборців", іншими законами України, а також прийнятими відповідно до них іншими актами законодавства та актами Центральної виборчої комісії.

Суд зазначає, що відповідно до ч. 1 ст. 20 Виборчого кодексу України, виборчий процес - це здійснення протягом встановленого цим Кодексом періоду часу суб'єктами, визначеними статтею 22 цього Кодексу, виборчих процедур, пов'язаних із підготовкою і проведенням відповідних виборів, встановленням та офіційним оголошенням (офіційним оприлюдненням) їх результатів.

Частиною другою ст. 21 Виборчого кодексу України, виборчий процес кожних виборів, передбачених цим Кодексом, здійснюється на засадах:

1) гарантії реалізації виборчих прав громадян, визначених Конституцією України та цим Кодексом;

2) дотримання основних принципів виборчого права, визначених Конституцією України та цим Кодексом;

3) законності та заборони протиправного втручання будь-кого у виборчий процес;

4) політичного плюралізму та багатопартійності;

5) публічності і відкритості виборчого процесу, усіх його процедур з урахуванням обмежень, встановлених законом, належного інформування виборців та інших суб'єктів виборчого процесу;

6) свободи передвиборної агітації, рівного доступу всіх кандидатів і суб'єктів їх висування на відповідних виборах до засобів масової інформації незалежно від їх форми власності, крім засобів масової інформації, засновниками яких є партії (організації партій);

7) неупередженості органів виконавчої влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, підприємств, закладів, установ і організацій, їх керівників, інших посадових і службових осіб до кандидатів, партій.

При цьому, суб'єктом виборчого процесу відповідних виборів, відповідно до ч. 1 ст. 22 Виборчого кодексу України, є:

1) виборець, який має право голосу на відповідних виборах;

2) виборча комісія, уповноважена здійснювати підготовку і проведення відповідних виборів;

3) партія (організація партії), яка висунула кандидатів на відповідних виборах;

4) кандидат, зареєстрований для участі у відповідних виборах у порядку, встановленому цим Кодексом;

5) офіційний спостерігач від кандидата чи партії (організації партії) - суб'єкта відповідного виборчого процесу або від громадської організації, зареєстрований у порядку, встановленому цим Кодексом.

Дільничні виборчі комісії одночасно є суб'єктами усіх виборчих процесів, в організації і проведенні яких вони беруть участь (ч. 4 ст. 21 Виборчого кодексу України).

Відповідно до ч. 1, 2 ст. 32 Виборчого кодексу України, в Україні утворюються і діють передбачені цим Кодексом виборчі комісії як незалежні органи адміністрування виборчих процесів, які відповідно до своїх повноважень забезпечують здійснення визначених Конституцією України та цим Кодексом основних принципів виборчого права, засад виборчого процесу, реалізацію виборчих прав громадян України, підготовку та проведення виборів.

До виборчих комісій належать: 1) Центральна виборча комісія; 2) окружні виборчі комісії; 3) територіальні виборчі комісії; 4) дільничні виборчі комісії.

Згідно ч. 1 ст. 33 Виборчого кодексу України, виборчі комісії є спеціальними колегіальними органами, уповноваженими організувати підготовку та проведення виборів і забезпечувати реалізацію виборчих прав громадян України, додержання та однакове застосування виборчого законодавства.

Частиною четвертою ст. 33 Виборчого кодексу України передбачено, що територіальні виборчі комісії в межах повноважень, визначених цим Кодексом, забезпечують організацію підготовки та проведення місцевих виборів. Територіальні виборчі комісії є комісіями вищого рівня щодо всіх дільничних виборчих комісій з відповідних місцевих виборів.

Відповідно до абз. 2 ч. 1 ст. 36 Виборчого кодексу України, порядок організації роботи виборчих комісій нижчого рівня визначається Центральною виборчою комісією відповідно до цього Кодексу.

При цьому суд зазначає, що відповідно до ч. 16 ст. 36 Виборчого кодексу України, заяви, скарги та інші документи, що надійшли до виборчої комісії, мають право приймати члени відповідної виборчої комісії, уповноважені на це її рішенням. Усі заяви, скарги та інші документи приймаються та реєструються у виборчій комісії у порядку, встановленому Центральною виборчою комісією.

Заява, подана до виборчої комісії, розглядається протягом п'яти днів з дня її надходження, якщо інше не передбачено цим Кодексом.

Відповідно до ч. 1-3 ст. 63 Виборчого кодексу України, рішення, дії чи бездіяльність, що стосуються виборчого процесу, можуть бути оскаржені до суду або до виборчої комісії.

Оскарження рішень, дій чи бездіяльності, що стосуються виборчого процесу, до суду, а також розгляд та вирішення справ судом здійснюються в порядку, визначеному Кодексом адміністративного судочинства України.

Оскарження рішень, дій чи бездіяльності, що стосуються виборчого процесу, до відповідної виборчої комісії, а також розгляд скарг та прийняття рішення виборчою комісією здійснюються в порядку, визначеному цим Кодексом.

Відповідно до ч. 1-3 ст. 64 Виборчого кодексу України суб'єкт виборчого процесу може оскаржити рішення, дії чи бездіяльність, що стосуються виборчого процесу, до суду в порядку, встановленому Кодексом адміністративного судочинства України.

Виключно до суду шляхом подання позовної заяви оскаржуються:

1) рішення, дії, бездіяльність Центральної виборчої комісії, дії або бездіяльність члена Центральної виборчої комісії;

1-1) рішення чи дії окружної виборчої комісії, рішення чи дії територіальної виборчої комісії, крім встановлених цим Кодексом випадків;

1-2) дії чи бездіяльність члена окружної виборчої комісії, територіальної виборчої комісії;

2) дії чи бездіяльність кандидата;

3) рішення чи дії партії (організації партії), громадського об'єднання, їх посадових осіб чи повноважних представників, що стосуються виборчого процесу, крім тих рішень чи дій, які відповідно до закону, статуту (положення) належать до їхньої внутрішньої діяльності або виключної компетенції;

4) дії чи бездіяльність довіреної особи кандидата, уповноваженої особи партії (організації партії);

5) дії чи бездіяльність офіційного спостерігача від кандидата, партії (організації партії) - суб'єкта відповідного виборчого процесу, громадської організації;

6) рішення, дії чи бездіяльність органів виконавчої влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, закладів та організацій, їх посадових та службових осіб;

7) рішення, дії чи бездіяльність засобів масової інформації, інформаційних агентств, їх власників, посадових і службових осіб, творчих працівників.

Рішення, дії чи бездіяльність виборчих комісій, їх членів, визначених статтею 65 цього Кодексу, також можуть оскаржуватися до суду шляхом подання позовної заяви.

Згідно ч. 1 ст. 65 Виборчого кодексу України суб'єктом звернення до виборчої комісії зі скаргою, що стосується виборчого процесу, може бути:

1) кандидат, зареєстрований для участі у відповідних виборах. Від імені кандидата суб'єктом звернення зі скаргою може бути також довірена особа кандидата, представник кандидата у Центральній виборчій комісії, територіальній виборчій комісії;

2) партія (організація партії) - суб'єкт відповідного виборчого процесу в особі її керівника, уповноваженого представника, уповноваженої особи партії (організації партії) чи іншої особи, уповноваженої рішенням центрального керівного органу партії (керівного органу організації партії);

3) офіційний спостерігач від кандидата, партії (організації партії) - суб'єкта відповідного виборчого процесу, громадської організації;

4) виборець, виборчі права або охоронювані законом інтереси якого щодо участі у виборчому процесі порушено рішенням, дією чи бездіяльністю суб'єкта оскарження.

Зокрема, відповідно до ч. 4 ст. 65 Виборчого кодексу України до територіальної виборчої комісії, яка встановлює результати відповідних місцевих виборів, може бути подана скарга на:

1) рішення, дії чи бездіяльність територіальної виборчої комісії, яка встановлює підсумки голосування з відповідних місцевих виборів;

2) рішення, дії чи бездіяльність дільничної виборчої комісії, яка забезпечує організацію і проведення відповідних місцевих виборів (у разі якщо підсумки голосування з відповідних місцевих виборів не встановлюються).

При цьому, днем вчинення бездіяльності вважається останній день строку, в який мала бути, але не була вчинена дія, передбачена законом (ч. 5 ст. 66 Виборчого кодексу України).

Згідно ч. 6, 7 ст. 66 Виборчого кодексу України, строк подання скарги продовженню або поновленню не підлягає, крім випадку повторного подання скарги після усунення її недоліків не пізніше наступного дня після дня її повернення суб'єктом розгляду скарги без розгляду відповідно до частини першої статті 68 цього Кодексу.

Днем подання скарги вважається день фактичного отримання скарги виборчою комісією.

Згідно ч. 3 ст. 69 Виборчого кодексу України скарга щодо порушення, яке мало місце у день голосування, під час підрахунку голосів виборців на виборчій дільниці та/або під час транспортування виборчих документів, розглядається відповідною виборчою комісією у дводенний строк з дня її отримання.

Відповідно до вимог ст. 71 Виборчого кодексу України доказами, на підставі яких виборча комісія під час розгляду скарги встановлює наявність чи відсутність обставин, що обґрунтовують вимоги і заперечення суб'єкта звернення зі скаргою, суб'єкта оскарження чи заінтересованих осіб, та інших обставин, що мають значення для правильного розгляду скарги, можуть бути:

1) письмові документи і матеріали (у тому числі електронні), які містять відомості про обставини, що мають значення для правильного розгляду скарги;

2) письмові пояснення суб'єктів виборчого процесу, посадових і службових осіб органів виконавчої влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого

самоврядування, підприємств, закладів, установ і організацій, відповідних правоохоронних органів, отримані на вимогу суб'єкта розгляду скарги, у тому числі і членів виборчої комісії на виконання повноважень виборчої комісії;

- 3) речові докази;
- 4) висновки експертів, надані письмово на запит виборчої комісії - суб'єкта розгляду скарги, суб'єкта звернення зі скаргою або суб'єкта оскарження;
- 5) аудіо-, відеоматеріали.

Докази виборчій комісії надають суб'єкт звернення зі скаргою, суб'єкт оскарження, заінтересовані особи. Виборча комісія - суб'єкт розгляду скарги може звернутися із запитом (витребувати) додаткові докази за власною ініціативою або на прохання суб'єкта звернення зі скаргою, суб'єкта оскарження, заінтересованих осіб.

Якщо суб'єкт звернення зі скаргою, суб'єкт оскарження чи заінтересована особа не надасть докази для підтвердження обставин, на які він посилається, виборча комісія вирішує справу на основі наявних доказів.

Виборча комісія бере до розгляду лише ті докази, які мають значення для розгляду скарги. Про відхилення доказів, які не мають значення для розгляду скарги або не мають доказової сили, зазначається у рішенні виборчої комісії - суб'єкта розгляду скарги.

Обставини (факти), для доведення яких законом встановлені певні засоби доказування, не можуть доводитися іншими засобами доказування.

Письмові докази надаються в оригіналі або в засвідченій у встановленому порядку копії. Якщо надано копію письмового доказу, виборча комісія має право вимагати надання оригіналу або самостійно витребує оригінал письмового доказу. Після розгляду скарги виборча комісія на вимогу власника документа повертає оригінал документа, а в справі скарги залишається засвідчена комісією його копія.

Виборча комісія оцінює належність, достовірність кожного доказу, а також достатність і взаємний зв'язок доказів у їх сукупності, керуючись законом. Ніякі докази не мають наперед встановленої сили, за винятком обставин, фактів, встановлених судовим рішенням, що набрало законної сили.

У той же час, суд звертає увагу, що відповідно до ч. 8 ст. 72 Виборчого кодексу України, при розгляді скарги по суті виборча комісія може задовольнити скаргу повністю або частково чи відмовити в її задоволенні.

При цьому, за приписами ч. 10, 13 ст. 72 Виборчого кодексу України у разі задоволення скарги виборча комісія може прийняти рішення, яким:

- 1) визнати рішення суб'єкта оскарження чи окремих його положень, дії чи бездіяльність такими, що не відповідають вимогам законодавства (є протиправними), порушують виборчі права громадян, права та законні інтереси суб'єкта виборчого процесу;
- 2) скасувати оскаржене рішення;
- 3) зобов'язати суб'єкта оскарження здійснити дії, передбачені законодавством, що регулює організацію та порядок проведення виборів;
- 4) зобов'язати суб'єкта оскарження утриматися від вчинення певних дій;
- 5) поновити в інший спосіб порушені виборчі права громадян, права та законні інтереси суб'єкта виборчого процесу;
- 6) зобов'язати суб'єкта оскарження здійснити передбачені законодавством, що регулює організацію та порядок проведення виборів, дії, які випливають із факту скасування рішення, визнання оскаржених дій або бездіяльності протиправними.

Виборча комісія відмовляє в задоволенні скарги, якщо встановить, що:

- 1) оскаржуване рішення, дія чи бездіяльність суб'єкта оскарження вчинені відповідно до закону, в межах повноважень, передбачених законом, і не порушують виборчі права виборців, права і законні інтереси інших суб'єктів виборчого процесу;
- 2) суб'єктом звернення зі скаргою не надано підтвердження порушення суб'єктом оскарження законодавства про вибори, а наявних у матеріалах скарги доказів недостатньо

для встановлення цього факту виборчою комісією;

3) виборцем не доведено порушення особисто його виборчих прав або охоронюваних законом інтересів щодо участі у виборчому процесі рішенням, дією чи бездіяльністю суб'єкта оскарження;

4) на момент розгляду скарги виборчою комісією, членом виборчої комісії - суб'єктом оскарження вчинено необхідні дії, скасовано рішення, що є предметом оскарження, або іншим способом поновлено права суб'єкта звернення зі скаргою відповідно до вимог цього Кодексу (відсутність предмета оскарження).

Як вбачається зі змісту позовної заяви, підставою звернення позивача до суду є порушення відповідачем вимог ч. 8 ст. 36, п. 3 ч. 13 ст. 236, ч. 1 ст. 253, ч.ч. 1, 3-5, 12 ст. 254 Виборчого кодексу України під час встановлення результатів голосування 25.10.2020 року.

Суд зазначає, що відповідно до ч. 1 ст. 254 Виборчого кодексу України, з моменту закінчення голосування територіальна виборча комісія розпочинає безперервне засідання, яке продовжується безперервно до встановлення підсумків голосування та результатів відповідних місцевих виборів у виборчому окрузі. На цей час члени територіальної виборчої комісії не можуть залучатися до виконання інших функцій, крім участі в засіданні виборчої комісії.

Частиною третьою вказаної статті передбачено, що на засіданні територіальної виборчої комісії, зазначеному у частині першій цієї статті, голова територіальної виборчої комісії або визначений ним член комісії приймає запечатані пакети з протоколами дільничних виборчих комісій, розпечатує їх та оголошує зміст протоколів дільничних виборчих комісій про підрахунок голосів виборців на відповідних виборчих дільницях, а також приймає запечатані пакети з іншими виборчими документами, передбаченими частиною десятою статті 251 цього Кодексу. Час прийняття територіальною виборчою комісією протоколів дільничної виборчої комісії про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці, перелік прийнятих виборчих документів і занесені до протоколу про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці відомості фіксуються у протоколі засідання територіальної виборчої комісії.

Також згідно ч. 5 ст. 254 Виборчого кодексу України за результатами розгляду документів дільничної виборчої комісії та скарг про порушення вимог цього Кодексу під час проведення голосування та підрахунку голосів на виборчій дільниці, а також під час транспортування виборчих документів до територіальної виборчої комісії, що надійшли до територіальної виборчої комісії на момент прийняття документів дільничної виборчої комісії, територіальна виборча комісія приймає одне з таких рішень:

1) врахувати відомості протоколу про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці;

2) зобов'язати дільничну виборчу комісію виправити виявлені недоліки шляхом складання протоколу з позначкою "Уточнений";

3) провести повторний підрахунок голосів на виборчій дільниці в порядку, встановленому цим Кодексом.

Згідно з ч. 11 ст. 254 Виборчого кодексу України, протоколи про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці та запечатані пакети з іншими виборчими документами дільничної виборчої комісії до проведення відповідного повторного підрахунку голосів виборців на виборчій дільниці територіальною виборчою комісією зберігаються у приміщенні, де відбувається засідання територіальної виборчої комісії.

Відповідно до ч. 12 ст. 254 Виборчого кодексу України, повторний підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці у відповідному виборчому окрузі з відповідних місцевих виборів здійснюється територіальною виборчою комісією після розгляду і прийняття протоколів та інших документів від усіх дільничних виборчих комісій. У повторному підрахунку територіальною виборчою комісією голосів виборців на виборчій дільниці мають право брати участь усі члени цієї дільничної виборчої комісії і можуть бути

присутніми кандидати в депутати, кандидати на посаду сільського, селищного, міського голови, їх довірені особи, уповноважені особи організацій партій, офіційні спостерігачі на відповідних місцевих виборах. Повторний підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці з відповідних місцевих виборів здійснюється членами територіальної виборчої комісії в порядку, визначеному Центральною виборчою комісією з урахуванням положень статті 250 цього Кодексу.

Згідно з ч. 13 ст. 254 Виборчого кодексу України, територіальна виборча комісія за результатами повторного підрахунку голосів виборців на виборчій дільниці складає протокол про повторний підрахунок голосів виборців на відповідній виборчій дільниці за формою, встановленою Центральною виборчою комісією. Протокол про повторний підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці може виготовлятися за допомогою технічних засобів.

За приписами ч. 3 ст. 66 Виборчого кодексу України, скарга щодо рішень, дій чи бездіяльності виборчої комісії, членів виборчих комісій, що мали місце у день голосування, під час підрахунку голосів виборців на виборчій дільниці, встановлення підсумків голосування та/або під час транспортування виборчих документів, може бути подана до виборчої комісії не пізніше наступного дня після дня прийняття рішення, вчинення дії або бездіяльності, але не пізніше часу прийняття відповідною виборчою комісією виборчих документів такої виборчої комісії відповідно до цього Кодексу.

В нашому випадку Позивачем не надано доказів подання відповідних скарг повноважними особами в зазначені Законом строки.

Крім того, прийняття Відповідачем рішення про повторний підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці у відповідності до приписів ч. 9 ст. 254 Виборчого кодексу України можливе лише за наявності відповідної скарги або заяви.

При цьому, встановлення протиправності дії чи бездіяльності виборчих комісій, їх членів на дільничних виборчих дільницях, зокрема, під час встановлення результатів голосування, можливе лише за результатами розгляду відповідної скарги або заяви, поданої до виборчої комісії, або за результатами розгляду позовної заяви судом.

Частиною першою статті 60 Виборчого кодексу України передбачено, що у виборчому процесі можуть брати участь офіційні спостерігачі від кандидатів, партій (організацій партій) - суб'єктів виборчого процесу, від громадських організацій, яким у порядку, встановленому цим Кодексом, надано дозвіл мати офіційних спостерігачів на відповідних виборах.

За приписами ч. 5 ст. 58 Виборчого кодексу України, офіційний спостерігач від суб'єкта виборчого процесу, громадської організації здійснює спостереження за виборами у межах відповідного територіального округу, в якому він зареєстрований як спостерігач. Офіційний спостерігач від громадської організації, зареєстрований Центральною виборчою комісією, здійснює спостереження за виборами на всій території загальнодержавного округу.

Відповідно до ч. 9 ст. 60 Виборчого кодексу України, офіційний спостерігач від громадської організації має право:

- 1) бути присутнім із дотриманням вимог цього Кодексу на засіданнях окружної, територіальної (територіальних), дільничних виборчих комісій відповідного територіального виборчого округу;
- 2) бути присутнім на зустрічах кандидатів, їх довірених осіб, представників, уповноважених осіб партій (організацій партій) - суб'єктів виборчого процесу з виборцями, на передвиборних зборах, мітингах;
- 3) перебувати на виборчих дільницях під час голосування, спостерігати з будь-якої відстані за діями членів виборчої комісії, у тому числі під час видачі виборчих бюлетенів виборцям і підрахунку голосів виборців на виборчій дільниці та встановленні підсумків голосування, не заважаючи при цьому членам виборчої комісії фізично;
- 4) здійснювати фото-, відеозйомку та аудіозапис без порушення при цьому таємниці голосування виборців;

5) бути присутнім під час голосування виборців за місцем їх перебування;

6) звертатися у порядку, встановленому цим Кодексом, до виборчих комісій в межах відповідного територіального округу із заявою чи скаргою щодо усунення порушень цього Кодексу в разі їх виявлення;

7) скласти акт про виявлення порушень цього Кодексу, що підписується ним та не менш як двома виборцями, які засвідчують факт такого порушення, із зазначенням їхніх прізвищ, імен, по батькові, місця проживання та адреси житла, та подати його до відповідної виборчої комісії чи до суду;

8) вживати необхідних заходів у межах законодавства щодо припинення протиправних дій під час голосування та підрахунку голосів виборців на виборчій дільниці;

9) отримувати копії протоколів та інших документів у випадках, передбачених цим Кодексом;

10) реалізовувати інші права, передбачені цим Кодексом для офіційних спостерігачів.

Аналіз вказаних вище норм Виборчого кодексу України свідчить про те, що у разі наявності порушення вимог виборчого законодавства під час голосування або підрахунку голосів, офіційний спостерігач має право вживати необхідних заходів у межах законодавства щодо припинення протиправних дій, в тому числі і шляхом складання акту про виявлення порушень цього Кодексу, що підписується ним та не менш як двома виборцями, які засвідчують факт такого порушення, із зазначенням їхніх прізвищ, імен, по батькові, місця проживання та адреси житла, та подати його до відповідної виборчої комісії чи до суду.

Згідно із частиною першою статті 77 Кодексу адміністративного судочинства України (надалі – КАС України), кожна сторона повинна довести ті обставини, на яких ґрунтуються її вимоги та заперечення, крім випадків, встановлених статтею 78 цього Кодексу.

Частинами 1, 2 статті 74 КАС України встановлено, що суд не бере до уваги докази, які одержані з порушенням порядку, встановленого законом. Обставини справи, які за законом мають бути підтверджені певними засобами доказування, не можуть підтверджуватися іншими засобами доказування.

З аналізу наданих позивачем до суду Актів про виявлені порушення вбачається, що ці акти не відповідають вимогам п. 7 ч. 9 ст. 60 Виборчого кодексу України – складені не належними особами та не містять усіх реквізитів, що для них передбачені законом. Відтак вони не можуть вважатися допустимими доказами, на підставі яких суд може встановити наявність чи відсутність відображених у них подій.

Беручи до уваги викладене, суд зазначає, що Позивачем не надано суду допустимих доказів, передбачених ст. 71 Виборчого кодексу України, свідчили про можливі порушення відповідачем норм Виборчого кодексу України, про які йдеться у позовній заяві.

Крім того, предметом спору у даній справі є дії виборчої комісії, пов'язані саме зі складанням протоколів про підсумки голосування. Судом не встановлено причинно-наслідкового зв'язку між можливими порушеннями законодавства, про які стверджує позивач, та правильністю визначення відповідачем підсумків голосування.

За вказаних обставин, не підлягають задоволенню і вимоги Позивача про зобов'язання здійснити перерахунок бюлетенів з виборів сільського голови та сільської ради на 14 дільничних виборчих комісіях №№ 140161, 140166, 140170, 140171, 140173, 140174, 140175, 140180, 140183, 140185, 140187, 140192, 140193, зобов'язання скласти протоколи про повторний підрахунок голосів виборців на виборчих дільницях №№ 140161, 140166, 140170, 140171, 140173, 140174, 140175, 140180, 140183, 140185, 140187, 140192, 140193, зобов'язання скласти протоколи про: результати голосування з виборів Хлібодарівського сільського голови в єдиному одномандатному виборчому окрузі; підсумки голосування з виборів депутатів Хлібодарівської сільської ради у межах територіального виборчого округу, №1, №2, №3; підсумки голосування з виборів депутатів Хлібодарівської сільської ради в єдиному багатомандатному виборчому окрузі.

Отже, виходячи з меж заявлених позовних вимог, системного аналізу положень

чинного законодавства України, матеріалів справи, суд приходить до висновку про те, що заявлені позовні вимоги не підлягають задоволенню.

Позивачем при зверненні до суду судовий збір не сплачений, тому судові витрати підлягають стягненню з останнього.

Згідно з ст. 4 Закону України “Про судовий збір”, за подання до адміністративного суду позову немайнового характеру юридичною особою передбачено сплату судового збору за ставкою, що становить 1 розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб, що складає 2102 грн.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 72-77, 139, 143, 241-246, 255 Кодексу адміністративного судочинства України, суд

ВИРІШИВ:

У задоволенні позовної заяви Донецької регіональної організації Політичної партії «ОПОЗИЦІЙНА ПЛАТФОРМА – ЗА ЖИТТЯ» (84116, Донецька обл., м. Слов’янськ, вул. Волзька, б. 162, код в ЄДРПОУ 41767043) до Хлібодарівської сільської територіальної виборчої комісії Волноваського району Донецької області (85766, Донецька обл., Волноваський р-н, с. Хлібодарівка, вул. Центральна, б. 17, код в ЄДРПОУ 43787192), треті особи, які не заявляють самостійних вимог на предмет спору – Волноваська районна територіальна виборча комісія Донецької області (85700, Донецька обл., Волноваський р-н, м. Волноваха, вул. Героїв 51 ОМБр., б. 5, код в ЄДРПОУ 43764641), Донецька обласна організація Політичної партії «СЛУГА НАРОДУ» (84122, Донецька обл., м. Слов’янськ, б-р Пушкіна, б. 10, код в ЄДРПОУ 43682056), Донецька обласна організація Політичної партії «ЗА МАЙБУТНЄ» (85700, Донецька обл., Волноваський р-н, м. Волноваха, вул. Центральна, б. 51/1, код в ЄДРПОУ 36443774), кандидат на посаду Хлібодарівського сільського голови Бишок Микола Анатолійович (85735, Донецька обл., Волноваський р-н, с. Рибинське, вул. Шоферська, б. 46) про результати голосування з виборів Хлібодарівського сільського голови в єдиному одномандатному виборчому окрузі; підсумки голосування з виборів депутатів Хлібодарівської сільської ради у межах територіального виборчого округу, №1, №2, №3; підсумки голосування з виборів депутатів Хлібодарівської сільської ради в єдиному багатомандатному виборчому окрузі, зобов’язання здійснити перерахунок бюлетенів з виборів сільського голови та сільської ради на 14 дільничних виборчих комісіях №№ 140161, 140166, 140170, 140171, 140173, 140174, 140175, 140180, 140183, 140185, 140187, 140192, 140193, зобов’язання скласти протоколи про повторний підрахунок голосів виборців на виборчих дільницях №№ 140161, 140166, 140170, 140171, 140173, 140174, 140175, 140180, 140183, 140185, 140187, 140192, 140193, зобов’язання скласти протоколи про: результати голосування з виборів Хлібодарівського сільського голови в єдиному одномандатному виборчому окрузі; підсумки голосування з виборів депутатів Хлібодарівської сільської ради у межах територіального виборчого округу, №1, №2, №3; підсумки голосування з виборів депутатів Хлібодарівської сільської ради в єдиному багатомандатному виборчому окрузі.– відмовити в повному обсязі.

Стягнути з Донецької регіональної організації Політичної партії «ОПОЗИЦІЙНА ПЛАТФОРМА – ЗА ЖИТТЯ» (адреса вул. Волзька, б. 162, с. Слов’янськ, Донецька область, індекс 84116, код ЄДРПОУ 41767043) судовий збір у розмірі 2102 (дві тисячі сто дві) гривні.

Повний текст рішення складений та підписаний колегією суддів 06 листопада 2020 року.

Апеляційна скарга на рішення суду подається до Першого апеляційного адміністративного суду через Донецький окружний адміністративний суд протягом двох днів з дня його проголошення.

Рішення суду набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги всіма учасниками справи, якщо апеляційну скаргу не було подано. У разі подання

апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після повернення апеляційної скарги, відмови у відкритті чи закриття апеляційного провадження або прийняття постанови судом апеляційної інстанції за наслідками апеляційного перегляду.

Головуючий суддя

Судді

Є.В. Череповський

О.Ю. Беломестнов

А.І. Циганенко